

бухгалтерських рахунках, розкрити сутність категорії «нерозподілений прибуток» («непокриті збитки») і показати як він відображається у бухгалтерському балансі.

Крім того, необхідно показати методику відображення у бухгалтерському обліку нарахування податку на прибуток.

7. При розгляді основ фінансової звітності потрібно доволі докладно розкрити сутність, будову, призначення Звіту про фінансові результати і, що особливо важливо, його взаємозв'язок із бухгалтерським балансом, зокрема, взаємозв'язок прибутку (збитку) із величиною власного капіталу та змінами в активах підприємства.

Пропоновані підходи мають сприяти змістовнішому засвоєнню теоретичних та практичних засад бухгалтерського обліку, кращому розумінню взаємозв'язків бухгалтерських категорій, об'ємнішому баченню господарської діяльності з погляду бухгалтерського обліку, ефективнішому засвоєнню наступних облікових дисциплін.

### **Література**

1. *Вели Глен А., Шорт Деніел Г.* Основи фінансового обліку. — К.: Основи, 1997. — 943 с.
2. *Грабова Н. М.* Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник. — К.: А.С.К., 2002. — 266 с.
3. *Кужельний М. В., Лінник В. Г.* Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. — К.: КНЕУ, 2001. — 323 с.
4. *Мэтьюс М. Р., Перера М. Х. Б.* Теория бухгалтерского учета. — М.: Аудит, ЮНИТИ, 1999. — 663 с.
5. *Нидлз Б., Андерсон Х.* и др. Принципы бухгалтерского учета. — М.: Финансы и статистика, 1997. — 496 с.

**Козак В. Г.**, канд. екон. наук, доц.,  
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

### **ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ АКТИВІВ ТА ЇХ ОЦІНКА**

Підставою для здійснення будь-якої господарської операції є належним чином складений первинний документ. Документом не тільки надається дозвіл на проведення операції — у ньому знаходить відображення інформація про об'єкти, з якими здійснюється ця операція, у т. ч. і їх оцінка.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначає первинний документ як «документ,

який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення» [1].

Відповідно до Положення «Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку»: «Первинні документи — це письмові свідоцтва, що фіксують та підтверджують господарські операції, включаючи розпорядження та дозволи адміністрації (власника) на їх проведення» [2].

Первинні документи для надання їм юридичної сили повинні мати обов'язкові реквізити: назва підприємства, від імені якого складений документ, назва документа, дата і місце складання, зміст господарської операції та її вимірники (у натуральному і вартісному виразі), посади, прізвища і підписи осіб, відповідальних за дозвіл та здійснення господарської операції і складання первинного документа.

Оцінка активів у первинних документах має базуватися на відповідних принципах бухгалтерського обліку:

- безперервність — оцінка активів та зобов'язань підприємства здійснюється виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати далі;

- історична (фактична) собівартість — пріоритетною є оцінка активів підприємства, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання;

- єдиний грошовий вимірник — вимірювання та узагальнення всіх господарських операцій підприємства у його фінансовій звітності здійснюються в єдиній грошовій одиниці.

Після перевірки первинних документів за формою і змістом інформація з них переноситься до облікових реєстрів.

Облікові реєстри — це носії спеціального формату (паперові, машинні) у вигляді відомостей, ордерів, книг, журналів тощо, призначені для хронологічного, систематичного або комбінованого нагромадження, групування та узагальнення інформації з первинних документів, що прийняті до обліку.

Методологічні і організаційні засади застосування облікових реєстрів передбачають визначення, яке саме поняття «реєстр» чи «регістр» доцільно застосовувати.

Термін «реєстр» в українській мові вживається у двох значеннях:

- 1) список, письмовий перелік чого-небудь;
- 2) книга для запису справ, документів, майна, земельних володінь, обліку, наявності, руху коштів та цінностей.

Термін «регістр» може вживатися на позначення таких понять:

- 1) частина звукоряду, що займає певне положення за висотою звучання і має однаковий тембр;
- 2) розподільник, регулятор у деяких машинах і приладах;

- 3) орган державного нагляду за якістю морських і річкових суден, що будуються та за безпекою їхнього плавання;
- 4) елемент комп'ютера для проміжного зберігання інформації;
- 5) список, перелік чого-небудь, книга для записування, обліку чогось.

З наведеного вище видно, що одне зі значень двох термінів було синонімічним (тобто, є синонімом; однозначним, рівно значним, однойменним).

Однак у галузевих словниках української мови кінця ХХ століття, на відміну від російської, термін реєстр у значенні «список, перелік чого-небудь, книга для записування, обліку чогось» не засвідчений [3].

На нашу думку, ці терміни, у сучасній українській мові, мають чітко виражені дефініції і галузеве призначення.

Перенесення інформації з первинних документів до облікових реєстрів повинно здійснюватися в міру її надходження до місця обробки (бухгалтерії).

У подальшому, інформація про господарські операції підприємства за звітний період (місяць, квартал, рік) з облікових реєстрів переноситься у згрупованому вигляді до бухгалтерських звітів.

### **Література**

1. Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV.
2. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» від 24.05.1995 р. № 88.
3. Лист Інституту української мови від 23.07.2007 р. — № 307/661.

**Кондратюк І. О.**, канд. екон. наук, старш. викл.  
кафедри обліку в кредитних і бюджетних  
установах та економічного аналізу,  
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

### **ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ У СЕКТОРІ ЗАГАЛЬНОГО ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ**

Господарювання в умовах інтеграції України до Європейського економічного простору та розвитку економіки з ринковими відносинами потребує перебудови системи економічних відно-